

Under Nr. 171 har Udvalget stillet et Underændringsforslag til mit Forslag Nr. 170 om et Beløb til Medhjælp for Pedellen ved Aalborg Katedralskole. Beløbet foreslaas af Udvalget nedsat med 180 Kr. Jeg skal ikke opholde mig herved, da jeg antager, at det bliver muligt at komme ud af det med det af Udvalget foreslaaede Beløb. — Jeg har da kun tilbage at omtale Udvalgets Flertals Forslag under Nr. 177 om Nægtelse af de 70,000 Kr. til Randers Købstads Kommune som Bederlag for Overdragelsen af Randers lærde Skoles Bygninger til Staten, og jeg kan indskrænke mig til saa Ord herom, idet denne Sag jo har faaet en saa fyldig Omtale dels gennem den ærede Ordførers historiske Bemærkninger om dens tidligere Stæbne dels gennem de Bemærkninger, der fremkom fra det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgkreds (Nøkkentved) som Ordfører for Udvalgets Mindretal samt fra det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme). For den Tilslutning, det sidstnævnte ærede Medlem har ydet mit Forslag, bringer jeg ham min Tak. Det staar for mig som et Hovedpunkt i denne Sag, med Hensyn til hvilken det jo kan være tvivlsomt, hvorvidt Kommunen vil kunne hævde et Retsskrav, hvorfor det ogsaa under tidligere Forhandlinger stadig er blevet betragtet som et Billighedskrav, som Kommunen vilde kunne rejse — det staar for mig som et Hovedpunkt, at man ved Loven af 1855, hvorved man paa lagde Randers Kommune, hvis den ønskede at beholde Skolen, selv at bestoede Opførelsen af den ny Bygning, er gaaet ud fra, at det foreløbig maatte staa tvivlsomt hen, hvorvidt der virkelig var Trang til at bibeholde den lærde Skole i Randers. Ellers ser jeg ikke, hvorfor der skulde være mindre Grund til fra Statskassens Side at støtte Randers Kommune end Ribe og Horsens Kommuner, som have faaet deres lærde Skoler opførte ved Statskassens Hjælp. Men naar altsaa den Forudsætning, som man den Gang gik ud fra, at det vilde være tvivlsomt, hvorvidt Randers Kommune i Fremtiden kunde bære en lærd Skole, er bristet, idet det viser sig, at det er blevet en af de mest blomstrende lærde Skoler i Provinserne, ser jeg ikke rettere, end at det vilde være højt ubilligt, om Statskassen vilde benytte sig af Loven af 28de Maj 1855 til fremdeles at bevare det naturlige Samejeforhold, der her bestaar mellem Staten og Kommunen. Det er jo i høj Grad unaturligt, at Statskassen driver en Ejendom og anvender stor Betøstning paa dens Udvidelse, skønt Statskassen i Virkeligheden ikke staar som Ejer

af den. Jeg skal derfor indtrængende anbefale det høje Ting ikke her at følge Udvalgets Flertal, idet jeg med de ærede Medlemmer, der allerede have udtalt sig til Forsvar for mit Forslag, maa mene, at dette Spørgsmaal stadig vil komme igen. Det vil stadig af Randers Kommune blive betragtet som en Uret, der er gjort den fra Statens Side, om Forslaget forkastes, og det skulde derfor glæde mig, om det ved fornede Forhandlinger skulde lykkes at opnaa en Overenskomst, mulig paa et med Hensyn til de her foreslaaede 70,000 Kr. noget modificeret Grundlag.

M. Nielsen: Det er kun en enkelt Bemærkning af den ærede Minister, der bevæger mig til ganske kort at tage Ordet. Den ærede Minister mente, at jeg ikke havde Ret i den Grund, jeg blandt andet anførte for, at der var taget saa mange Forbehold paa det kultusministerielle Budget. Jeg maa selvfølgelig paa dette Punkt fuldstændig høje mig for, hvad den højtærede Minister derom har udtalt, men jeg maa samtidig tillade mig at bemærke, at det var en ret naturlig Udtalelse fra min Side, og ret selvfølgelig, at jeg kunde komme til at fremsætte den. Jeg mente nemlig, at den højtærede Minister, som for ganske nylig havde overtaget Ministeriet, havde ønsket længere Tid til at sætte sig ind i de forskellige Sager. Man kunde ikke forudsætte, mente jeg, at den ærede Minister fra først af kunde være inde i alle de forskellige Sager, med hvilke Kultusministeriet har at gøre, da den ærede Minister jo forud for sin Overtagelse af dette Ministerium havde ganske andre Sager at arbejde med. Nu tager jeg selvfølgelig denne min Udtalelse tilbage, men jeg gør det med en vis Betlagelse. Jeg sagde nemlig, at det var noget, der vilde rette sig, og mente dermed, at den ærede Minister ret hurtigt vilde kunne være inde i alle de specielle Sager, og saa røstede man ikke mere at saa saa mange Forbehold. Nu har man jo imidlertid ikke Udset til, at det kultusministerielle Budget ad denne Vej bliver befriet for de mange Forbehold, da det viser sig, at den forudsatte Grund ikke har været medvirkende til disse. Der maa jo da have været andre Grunde dertil, som jeg i Djæbbløkket ikke kan se til Bunds i. Jeg vil derfor ønske, at der et andet Aar maa fra Finansudvalgets Side blive gjort større Anstrengelser end i Aar for at undgaa de mange Forbehold. Jeg behøver ikke at tilføje, at min Udtalelse i ingen Henseende skulde være en Ubehagelighed mod Ministeren. Jeg har aldeles ikke haft i Stinde